

**ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,
НАЗНАЧЕНО СЪС ЗАПОВЕД № 125/25.03.2019 г.
НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ ДИРЕКТОР НА
МБАЛ „НКБ“ ЕАД, СОФИЯ**

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Тодор Тодоров Захариев, дмн

Началник Клиника по съдова и ендоваскуларна хирургия към УМБАЛ „Св. Екатерина“ София,

Член на Научното жури на конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Ангиология“ с код 03.01.48, обявен в ДВ бр. 8 от 25.01.2019 г.

Процедурата по обявяването на конкурса е съобразена с изискванията на закона.

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Детелина Вълчкова Луканова, дм, Началник на Отделение по ангиология към МБАЛ „Национална кардиологична болница“, София. Представените документи са подготвени съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в РБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на МБАЛ „НКБ“ ЕАД.

Биографични данни

Доц. Детелина Луканова е завършила висше медицинско образование във ВМИ – София през 1985 г. Има две специалности: вътрешни болести (1995 г.) и ангиология (2012 г.). През 1990 г. след спечелен конкурс е назначена за асистент в Клиника по ангиология на НЦССЗ, понастоящем МБАЛ „НКБ“ София.

Доц. Луканова придобива образователната и научна степен „доктор“ през 2014 г. след защита на дисертационен труд на тема „Възможностите на ултразвук за диагностика на нестабилната каротидна плака“. Тя придобива академичната длъжност „доцент“ през 2015 г., а от 2017 г. е назначена за Началник на Отделение по ангиология в МБАЛ „НКБ“ София.

Специализирала е в областта на ултразвуковата диагностика на периферни и мозъчни съдове, флебология и клинична ангиология във водещи центрове в областта на ангиологията и съдовата хирургия в България и Европа.

Научно-изследователска дейност

Доц. Луканова е автор на общо 128 научни трудове: 126 научни публикации и съобщения, един дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и една самостоятелна монография на български език. Изнесла е общо 78 лекции

на национални и международни научни форуми. Доц. Луканова е цитирана общо 69 пъти в научния печат в България, 4 пъти - в чужбина и има Импакт фактор 20,242.

Представени за рецензиране са 69 научни трудове, публикувани след придобиване на академичната длъжност „доцент“: една самостоятелна монография на български език „Скрининг, диагностика и терапевтичен подход при пациенти с екстракраниални каротидни стенози“ и 68 научни публикации (40 публикации с пълен текст и 28 съобщения на научни форуми с публикувани резюмета).

Доц. Луканова е автор или съавтор на 13 глави в монографии, учебници и сборници и 8 ръководства с методична цел. Тя е съавтор на 1 публикация в международния научен печат и 22 научни публикации в български периодични издания. Представила е 28 абстракти на доклади и постерни презентации с публикувани резюмета: 9 от тях са на международни научни форуми (част от резюметата са публикувани в престижни международни научни списания с Импакт фактор) и 19 са научни съобщения в България. Тя е самостоятелен или първи автор в над 70% от трудовете.

Доц. Луканова е представила със съответните документи Импакт фактор 20,242. След придобиване на АД «доцент» има 32 цитирания в българския периодичен печат на свои публикации и 4 – в международния.

Научната активност на доц. Луканова включва общо 78 изнесени лекции на научни конгреси и конференции у нас и в чужбина като 48 от тях са след придобиване на АД „доцент“.

Доц. Луканова членува в редица национални и международни научни дружества. Тя е в управителния съвет на Националното дружество по флебология и ангиология и на Българската сърдечна и съдова асоциация. Член е на редакционната колегия на сп. «Ангиология и съдова хирургия» от 1995 г. до 1999 г., а от 2017 г. е негов главен редактор. Тя е член на комисията за държавен изпит по ангиология. Има участие в три научни журита.

Доц. Луканова е главен изследовател за България в международен италиано-български проект „Rotary No Stroke-II (GG1756342)“, стартиран с писмо от 21.08.2017 г. Глобалният грант Rotary No- Stroke II (GG1756342) се финансира от фондация Rotary International, координира се от Ротари Дистрикт 2482 – България и Ротари Дистрикт 2100 – Италия и има за цел превенция на исхемичен мозъчен инсулт чрез скрининг за екстракраниални каротидни стенози и предсърдно мъждане.

Тя има присъдени награди за участие в международни и български научни форуми:

- VII Mediterranean Congress of Angiology and Vascular Surgery, Limassol, Cyprus 23-25 March 1996,

- Втора научна конференция на Българската сърдечна и съдова асоциация „Лечението на сърдечните и съдовите заболявания – екипна дейност“ 14-16 март 2014, Плевен.

Учебно-преподавателска дейност

Доц. Луканова има над 29-годишен преподавателски опит и средна годишна учебна натовареност от 250 часа. Участва в обучението на специализанти по ангиология и съдова хирургия с тематични практически занятия и лекции. Участва в изпитни комисии за провеждане на колоквиуми по ангиология и съдова хирургия. Преподавател е и член на изпитна комисия за обучение по високоспециализирана дейност в медицината „Ултразвукова съдова диагностика” към СДО, МУ, София от 2005 г. и понастоящем.

Диагностично-лечебна дейност

Доц. Луканова е утвърден лекар с 34-годишен трудов стаж и специалист по вътрешни болести и ангиология с 29-годишен стаж като ангиолог. Тя е добре известна и уважавана сред общността на съдовите специалисти в страната.

Научни приноси

Доц. Луканова представя многостранна научно-изследователска и публикационна дейност с приноси с научна и научно-практическа стойност в няколко основни направления:

1. В областта на мозъчно-съдовите заболявания изучава:

- ролята на рисковите фактори, С-реактивния протеин и Д-димерите в патогенезата на МСБ;
- връзката между симптомите при пациентите и морфологията на каротидната плака;
- диагностичната стойност на неинвазивните образни изследвания на каротидната атеросклероза с Ултразвук, Grey Scale Median анализ, МДКТА и МРТ спрямо референтен стандарт патохистология;
- създава набор от ултрасонографски критерии за характеризиране на морфологията на атеросклеротичната плака, която е обособена като важна част от алгоритъма за диагностика и лечение на екстракраниалните каротидни стенози;
- обсъжда въпроса за необходимостта от скрининг за екстракраниални каротидни стенози като мярка за превенция на исхемичния мозъчен инсулт и дефинира високорискова популация, която би имала най-голяма полза от него;
- най-актуалните към момента терапевтични опции при пациенти с хемодинамично значими стенози като е изведена ролята на оптималната медикаментозна терапия като все по-добра алтернатива на каротидната хирургия и каротидното стентирание при избрани групи асимптоматични пациенти.

2. В областта на периферната артериална болест изследва ролята на АХ като рисков фактор, проследява резултатите от лечението с Простагландин Е1 при голяма група пациенти с различна етиология на заболяването и с два различни начина на приложение

(и.а. и и.в.) и установява, че страничните действия на препаратите са малко при прецизно спазване на индикации и контраиндикации. За първи път в България е направен сравнителен анализ на трите основни метода за лечение на аорто-илиачната оклузивна болест: ангиопластика със стентирание, хибридна хирургия и отворена хирургия. Те имат сходни резултати, но ендovasкуларната терапия носи допълнителни ползи за пациента - съкратен болничен престой, по-малка или липсваща хирургична травма, бързо възстановяване и връщане към обичайния начин на живот.

3. В областта на диагностиката и лечението на дълбока венозна тромбоза за първи път проучва резултатите от приложението на системна фибринолитична терапия със стрептокиназа при пациенти в подостър стадий и при ДВТ след раждане и аборт, и въвежда интермитентна терапия с фибринолитик и хепарин. В няколко публикации са съобщени клинични случаи, при които при остра симптоматична проксимална ДВТ, заплашваща с phlegmasia cerulea dolens, е извършена механична или фармако-механична тромбаспирация след катетърна тромболиза с tPA, което води до бързо облекчаване на симптомите.

4. В областта на диагностиката и лечението на варикозни вени провежда за първи път детайлно топографско анатомично и функционално изследване чрез дуплекс Доплер на пациенти с ВВ, подложени на различни интервенции – радиочестотна термоаблация, склерозираща терапия и оперативно лечение. Въведена е интраоперативна дуплекс сонография при RFTA на ВВ като резултатите са проследени с дуплекс до две години след процедурата. Доказва, че склеротерапията е метод на избор при лечение на телеангиектазии и ретикуларни ВВ.

Доц. Луканова отговаря на изискванията на НАЦИД за минималните национални изисвания с наукометричен показател 1108 точки при минимум 550 точки за академичната длъжност „професор”.

Заклучение

Считам, че доц. д-р Детелина Вълчкова Луканова, дм, е доказан специалист и професионалист с богат клиничен опит и научни интереси в областта на ангиологията. Професионалната квалификация и научната продукция на доц. Луканова са в съответствие със ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МБАЛ „НКБ” за заемане на академичната длъжност „професор“. Това ми дава основание да дам положителна оценка за заемане на академичната длъжност „професор” на доц. д-р Детелина Вълчкова Луканова, дм, в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт”, професионално направление 7.1. „Медицина” и научна специалност „Ангиология” с код 03.01.48.

23.04.2019 г.
Гр. София

Изготвил становището:

/Проф. д-р Тодор Захариев, дмн/